

Sygn. akt V U 550/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku W. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania W. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 19 maja 2015 r.

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 19maja 2015 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy W. C. prawo do emerytury od dnia 29 marca 2015 roku,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Sygn. akt VU 550/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie(...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w L. odmówił wnioskodawcy W. C. prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że wnioskodawca nie spełnia warunków do przyznania przedmiotowego świadczenia. Wprawdzie osiągnął stosowny wiek emerytalny wynoszący dla mężczyzn 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, to jednak zdaniem organu emerytalnego na dzień 01 stycznia 1999 r. wykazał 12 lat, 5 miesięcy i 13 dni pracy w szczególnych warunkach – wobec wymaganych 15 lat. Zakład Ubezpieczeń wskazał, że wnioskodawca legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym 25 lat, 1 miesiąc i 16 dni, w tym posiada 24 lata, 8 miesięcy i 25 dni okresów składkowych oraz 4 miesiące i 21 dni okresów nieskładkowych. Oprócz kryterium wiekowego, przepis § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. wymaga spełnienia kryterium okresu zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 01 stycznia 1997 r. do 31 grudnia 1998 r. w spółce (...) Sp. z o.o. w Ż. na stanowisku ślusarza – spawacza, wykazywanej jako świadczonej stale i bezpośrednio przy produkcji miedzi. W zarządzeniu nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w

sprawie stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego w brzmieniu ustalonym w § 1 pkt 2 zarządzenia nr 28 Ministra Przemysłu z dnia 08 grudnia 1988 r. zmieniającym Zarządzenie nr 3 MHiPM w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa, w dziale II w pozycji 28 wymieniono jedynie prace wykonywane bezpośrednio przy produkcji miedzi w Hucie (...). Żaden inny podmiot gospodarczy nie został tam wymieniony. Nadto, organ rentowy wskazał, że udowodniony przez wnioskodawcę okres pracy w szczególnych warunkach wynosi 14 lat, 3 miesiące i 7 dni i jest niewystarczający do przyznania prawa od świadczenia.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca W. C. domagając się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Wnioskodawca uzasadniając swoje stanowisko podał, że w latach 1981 – 1983 był nauczycielem praktycznej nauki zawodu spawacza. Okres ten nie został uwzględniony przez organ rentowy, mimo, że praca ubezpieczonego w tym okresie polegała na stałym kontakcie ze stanowiskiem spawacza.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie uzasadniając swoje stanowisko jak w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy przytaczając treść art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podniósł, że wnioskodawca na dzień 01 stycznia 1999 r. udowodnił ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 12 lat, 5 miesięcy i 13 dni pracy w szczególnych warunkach (okresy od 15 czerwca 1973 r. do 26 października 1974 r., od 03 listopada 1976 r. do 01 kwietnia 1981 r., od 04 października 1983 r. do 30 listopada 1984 r., od 16 kwietnia 1991 r. do 31 grudnia 1998 r.), co wykluczało przyznanie prawa do świadczenia. Zakład Ubezpieczeń dodał, że nie rozpatrywał jako pracy w szczególnych warunkach okresu wskazanego w treści odwołania wnioskodawcy, ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. C. urodził się w dniu (...). W dniu (...)osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat.

Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

Na dzień 01 stycznia 1999 r. wnioskodawca wykazał 25 lat, 1 miesiąc i 16 dni ogólnego stażu pracy, w tym 24 lata, 8 miesięcy i 25 dni okresów składkowych oraz 4 miesiące i 21 dni okresów nieskładkowych.

(bezsporne)

Wnioskodawca był zatrudniony:

1) w Fabryce (...) S.A. (obecnie (...) S.A.) w G. w okresach:

- od 15 czerwca 1973 r. do 26 października 1974 r. na stanowisku pracownika zatrudnionego w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych w wydziale spawalniczym,
- od 03 listopada 1976 r. do 01 kwietnia 1981 r. na stanowisku spawacza,
- od 02 kwietnia 1981 r. do 03 października 1983 r. na stanowisku instruktora praktycznej nauki zawodu,
- od 04 października 1983 r. do 30 listopada 1984 r. na stanowisku spawacza,

2) w Spółdzielni (...) w G. w okresie od 03 grudnia 1984 r. do 15 kwietnia 1991 r. W czasie tego zatrudnienia wnioskodawca korzystał z urlopów bezpłatnych. Był wówczas zatrudniony w (...) K. (obecnie (...) S.A. w K.) w okresie od 19 września 1988 r. do 15 sierpnia 1990 r. oraz od 10 września 1990 r. do 31 grudnia 1990 r. na stanowisku spawacza,

3) w (...) Spółce z o.o. w Ż. (poprzednio (...) S.A. – Oddział Huta (...)) na stanowisku ślusarza – spawacza oraz spawacza w okresach,

- od 16 kwietnia 1991 r. do 14 listopada 1991 r.,
- od 11 stycznia 1992 r. do 17 listopada 1993 r.,
- od 21 listopada 1993 r. do 22 grudnia 1993 r.,
- od 25 grudnia 1993 r. do 26 września 1994 r.,
- od 01 października 1994 r. do 17 października 1994 r.,
- od 21 października 1994 r. do 30 grudnia 1994 r.,
- od 07 stycznia 1995 r. do 27 marca 1996 r.,
- od 30 marca 1996 r. do 10 lutego 1997 r.,
- od 02 kwietnia 1997 r. do 24 lutego 1998 r.,
- od 28 lutego 1998 r. do 28 lutego 1998 r.,
- od 01 marca 1998r. do 01 grudnia 1998 r.,
- od 14 grudnia 1998 r. do 08 marca 1999 r.,

Dowód:

- przesłuchanie wnioskodawcy (k. 22, e – protokół 00:20:12 – 00:28:40),
- akta emerytalne (świadczenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach – (...) Sp. z o.o. – k. 13, świadectwo pracy z dnia 14 kwietnia 2014 r. – k. 14, świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach – (...) – k. 16, 17),
- akta rentowe (świadczenie pracy z dnia 02 kwietnia 1991 r. – (...) – k. 11),
- aneks nr (...) z dnia 31 października 1990 r., aneksy nr (...) z dnia 01 lipca 1990 r., 30 lipca 1990 r. i 10 września 1990 r., umowy o pracę na budowie zagranicznej z dnia 16 września 1988 r., aneks nr (...) z dnia 31 marca 1989 r., aneks nr (...) z dnia 14 maja 1989 r., świadectwo pracy z dnia 27 sierpnia 2001 r. – (...) S.A. w K. – k. 20,
- akta osobowe (...) (...) (umowa o pracę z dnia 02 listopada 1976 r. – k. 17, wniosek z dnia 17 marca 1981 r. – k. 32, książka służb – k. 33 – 37, informacja z dnia 06 lipca 1981 r. – k. 39, pismo z dnia 28 września 1983 r. – k. 47, pismo z dnia 30 września 1983 r. – k. 49),
- akta osobowe (...) Sp. z o.o. (angaż z dnia 28 stycznia 1997 r. – (...), roczna ewidencja czasu pracy za 1997 r. – (...), angaż z dnia 26 lutego 1998 r., oświadczenie dot. instrukcji stanowiskowej – (...)).

W okresie zatrudnienia w Fabryce (...) W. C. od dnia 02 kwietnia 1981 r. do dnia 03 października 1983 r. zajmował stanowisko instruktora praktycznej nauki zawodu. Pracę na tym stanowisku wnioskodawca świadczył w Przystawkowej Zasadniczej Szkole Zawodowej. Polegały one na przyuczaniu uczniów do wykonywania zawodu spawacza. Wnioskodawca prowadził najpierw przez 2 godziny zajęcia teoretyczne – instruktaż. Następnie przez 6 godzin uczniowie uczyli się zawodu pod jego nadzorem. Do obowiązków W. C. należało także m.in.: przygotowanie i organizowanie stanowisk pracy uczniów, zapewnienie odpowiednich narzędzi i sprzętu oraz należytej konserwacji maszyn oraz bieżące prowadzenie dokumentacji pedagogicznej.

Dowód:

- przesłuchanie wnioskodawcy (k. 22, e – protokół 00:20:12 – 00:28:40),
- akta osobowe (...) (...) (wniosek z dnia 17 marca 1981 r. – k. 32, książka służb – k. 33 – 37, informacja z dnia 06 lipca 1981 r. – k. 39, pismo z dnia 28 września 1983 r. – k. 47, pismo z dnia 30 września 1983 r. – k. 49).

Czynności wykonywane przez W. C. w okresie zatrudnienia w Spółdzielni (...) w G. polegały na spawaniu elementów w celu wykonania konstrukcji stalowych na potrzeby huty. W tym czasie w zakładzie pracy nie zatrudniano pomocników spawaczy. Elementy konstrukcji były najpierw montowane przez inną brygadę, a następnie łączone przy pomocy spawania przez brygadę spawaczy, w której pracował wnioskodawca. Podczas urlopu bezpłatnego w zakładzie (...), wnioskodawca wykonywał czynności spawacza i spawacza – brygadzisty na podstawie umowy o pracę na budowie zagranicznej w okresie od 19 września 1988 r. do 15 sierpnia 1990 r. oraz od 10 września 1990 r. do 31 grudnia 1990 r.

W okresie zatrudnienia w spółce (...) Sp. z o.o., W. C. również stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał obowiązki spawacza. Spółka zajmowała się pracami remontowymi na terenie hut (...) w G. i L.. Wnioskodawca wykonywał obowiązki ślusarza – spawacza i spawacza na wydziałach produkcyjnych hut (...) (dział produkcji ołowiu, wydział elektrolizy i oczyszczalnia elektrolitów). Remonty były wykonywane podczas pracy danego działu.

Dowód:

- przesłuchanie wnioskodawcy (k. 22, e – protokół 00:20:12 – 00:28:40),
- zeznania świadka T. K. (k. 21 verte, e – protokół 00:07:37 – 00:15:00),
- zeznania świadka M. K. (k. 21 verte, e – protokół 00:15:09 – 00:20:00).

W okresie od 28 października 1974 r. do 07 października 1976 r. W. C. odbywał służbę wojskową. Po odbyciu służby, wnioskodawca podjął pracę w dniu 03 listopada 1976 r. Przed rozpoczęciem służby wojskowej, wnioskodawca zajmował stanowisko pomocnika spawacza, zaś po powrocie do pracy – stanowisko spawacza.

Dowód:

- akta emerytalne (świadczenie pracy z dnia 14 kwietnia 2015 r. – k. 14),
- akta osobowe (...) (...) (angaż z dnia 14 marca 1974 – k. 12, karty obiegowe – k. 13, 16, umowa o pracę z dnia 02 listopada 1976 r. – k. 17).

W dniu 12 marca 2015 r. W. C. złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie W. C. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat – dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego

funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Z dyspozycji § 4 ust. 1 cytowanego rozporządzenia wynika, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, ma okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Przewidziane w § 22 powołanego rozporządzenia ograniczenia dowodowe dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca może udowadniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02 lutego 1996 r., II URN 3/95, Lex nr 24774).

W przedmiotowej sprawie bezspornym pozostawało, że odwołujący się spełnił kryterium wiekowe dla mężczyzn, tj. ukończył 60 lat, jak również nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Zakład Ubezpieczeń nie kwestionował również ogólnego stażu pracy wnioskodawcy wynoszącego według wskazań organu rentowego 25 lat, 1 miesiąc i 16 dni.

Zajmując stanowisko w odpowiedzi na odwołanie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji podał, że wnioskodawca udowodnił łącznie 12 lat, 5 miesięcy i 13 dni pracy w szczególnych warunkach. Są to okresy od 15 czerwca 1973 r. do 26 października 1974 r., od 03 listopada 1976 r. do 01 kwietnia 1981 r., od 04 października 1983 r. do 30 listopada 1984 r. oraz od 16 kwietnia 1991 r. do 31 grudnia 1998 r.

Okres przypadający pomiędzy 15 czerwca 1973 r. a 26 października 1974 r. nie był kwestionowany przez organ rentowy. Wnioskodawca był wówczas zatrudniony na stanowisku pracownika zatrudnionego w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych w wydziale spawalniczym. Przedłożył za ten okres stosowne świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy uznał również jako okresy pracy w szczególnych warunkach okres przypadający pomiędzy 03 listopada 1976 r. a 01 kwietnia 1981 r. i 04 października 1983 r. a 30 listopada 1984 r., kiedy wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku spawacza. W odniesieniu do okresu od 02 kwietnia 1981 r. do 03 października 1983 r. w zakładzie (...) ((...) Fabryce (...)), Sąd podzielił ocenę organu rentowego i nie uznał tego okresu jako pracy w szczególnych warunkach. W. C. podał w czasie rozprawy, że jego praca w tym okresie polegała na praktycznej nauce zawodu w Przyzakładowej Zasadniczej Szkole Zawodowej. W ocenie Sądu, wnioskodawca nie świadczył wówczas pracy stale i pełnym wymiarze czasu pracy, co wykluczało potraktowanie spornego okresu jako pracy w szczególnych warunkach. Wnioskodawca prowadził bowiem najpierw przez 2 godziny zajęcia teoretyczne mające charakter instruktażu, a dopiero następnie przez 6 godzin uczniowie uczyli się zawodu pod jego nadzorem. Niewątpliwie, nie były to czynności spawacza wykonane stale i pełnym wymiarze czasu pracy, a

nadto, takiemu ustaleniu sprzeciwiałby się charakter stanowiska, na którym był wówczas zatrudniony. Jak wynikało z ze znajdujących się w aktach osobowych książki służb (k. 33 – 37), do zadań ubezpieczonego należało także m.in. prowadzenie codziennej dokumentacji pedagogicznej, uczęszczanie na posiedzenia rad pedagogicznych, zapewnienie odpowiednich narzędzi, sprzętu i urządzeń zapewnienie należytej konserwacji maszyn oraz przygotowanie uczniów do nauki na innych wydziałach. Analiza karty służb wskazuje jednoznacznie, iż w tym czasie zatrudnienie wnioskodawcy łączyło zarówno elementy typowej pracy spawacza, ale i nauczyciela. Narażenia na czynniki szkodliwe związanego ze spawaniem nie można było zatem ocenić jako stałego, co wykluczało uznanie tego okresu jako pracy w szczególnych warunkach.

W toku postępowania Sąd nie badał zasadności zaliczenia do okresu pracy w szczególnych warunkach, okresu służby wojskowej, w szczególności, że przed jej rozpoczęciem wnioskodawca zajmował stanowisko pomocnika spawacza, zaś po zakończeniu służby było to stanowisko spawacza.

Kolejny sporny okres zatrudnienia dotyczył okresu zatrudnienia W. C. w Spółdzielni (...) w G.. W tym przypadku Sądowi nie udało się uzyskać akt osobowych ubezpieczonego obejmującego ten okres. Niezbędne dokumenty zostały jednak złożone przez wnioskodawcę w czasie rozprawy. Wynikało z nich jednoznacznie, że w okresie zatrudnienia w zakładzie (...) W. C. udzielono urlopów bezpłatnych, w czasie których podjął zatrudnienie poza granicami kraju na podstawie umów o pracę na budowie zagranicznej podpisanych z przedsiębiorstwem (...) w K.. Pierwszą umowę o pracę na budowie zagranicznej odwołujący się podpisał w dniu 16 września 1988 r. Zgodnie z postanowieniami umowy, ubezpieczony rozpoczął pracę w dniu 19 września 1988 r. Z kolejnych aneksów podpisywanych w latach 1989 – 1990 wynikało, że pierwotny kontrakt był kilkukrotnie przedłużany aż do końca 1990 r. Z dokumentów wynikało jednoznacznie, że pomiędzy 19 września 1988 r. a 15 sierpnia 1990 r. oraz następnie od 10 września 1990 r. a 31 grudnia 1990 r. W. C. wykonywał czynności spawacza i spawacza – brygadzysty na budowach zlokalizowanych na terenie Republiki Federalnej Niemiec. Potwierdzili to także przesłuchani w sprawie świadkowie – T. K. i M. K.. Na mocy aneksu nr (...) z dnia 30 lipca 1990 r. ubezpieczonemu przedłużono okres zatrudnienia do dnia 15 sierpnia 1990 r. Po tym okresie nastąpiła krótka przerwa w zatrudnieniu do dnia 10 września 1990 r., kiedy postanowieniami kolejnego aneksu z dnia 10 września 1990 r. ponownie przedłużono mu okres zatrudnienia do dnia 31 października 1990 r. Dokumenty z omawianego okresu zatrudnienia (a w szczególności sporządzone w dniu 31 grudnia 1990 r. rozliczenie okresu pracy na budowie eksportowej) nie zawierają informacji o ewentualnych urloпах dewizowych, z których mogli korzystać pracownicy zatrudnieni poza granicami kraju. Z tego powodu, Sąd do stażu pracy w szczególnych warunkach zaliczył W. C. okres od 19 września 1988 r. do 15 sierpnia 1990 r. oraz od 10 września 1990 r. do 31 grudnia 1990 r., gdyż przedłożone dokumenty wskazują na ciągłość w zatrudnieniu. Wprawdzie w świadectwie pracy z dnia 27 sierpnia 2001 r. sporządzonego przez następcę prawnego – (...) S.A. okresem zatrudnienia objęto okres pomiędzy 19 września 1988 r. a 31 grudnia 1990 r., jednak z uwagi na ww. aneks z dnia 30 lipca 1990 r. oraz rozliczenie okresu pracy na budowie eksportowej, Sąd uznał, że okres od 16 sierpnia 1990 r. do 09 września 1990 r. należy wyłączyć, gdyż z ww. dokumentów wynikało, że ponowne podjęcie pracy nastąpiło od dnia 10 września 1990 r.

W celu wyjaśnienia spornego okresu zatrudnienia w spółce (...) Sp. z o.o. w G., Sądowi udało się uzyskać akta osobowe wnioskodawcy. Ze znajdującego się w aktach emerytalnych świadectwa pracy wynika, że od dnia 16 kwietnia 1991 r. do dnia 31 grudnia 1996 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) S.A. – Oddziale Huta (...). Następnie, w wyniku reorganizacji zakładu pracy, pracodawcą W. C. była spółka (...) z siedzibą w Ż.. W całym okresie zatrudnienia ww. zakładach, wnioskodawca zajmował stanowisko ślusarza – spawacza i spawacza. Organ rentowy uwzględniając jako okresy pracy w szczególnych warunkach wcześniejsze okresy zatrudnienia ubezpieczonego na tym stanowisku, zakwestionował okres pomiędzy 01 stycznia 1997 r. a 31 grudnia 1998 r. powołując się na fakt, iż w zarządzeniu resortowym Ministra Przemysłu z dnia 08 grudnia 1988 r. wymieniono jedynie prace wykonywane bezpośrednio przy produkcji miedzi w Hucie (...). Skoro w przepisach resortowych nie wymieniono innego podmiotu gospodarczego, organ rentowy nie uznał ww. okresu pracy jako okresu pracy w szczególnych warunkach. Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Przede wszystkim, należy zauważyć, iż z żadnego dokumentu zawartego w aktach osobowych, ani żadnego dowodu ze źródeł osobowych, nie wynikało, jakoby po dniu 01 stycznia 1997 r. miał zmienić się charakter świadczonej pracy oraz stanowisko wnioskodawcy. Z dniem 01

stycznia 1997 r. nastąpiła jedynie zmiana pracodawcy. Została ona dokonana w trybie art. 23⁽¹⁾ k.p. z zachowaniem ciągłości zatrudnienia. Zauważyć należy nadto, że tzw. „przepisy branżowe” nie mają charakteru wiążącego, a ocena, czy określona praca może być uznana za pracę w warunkach szczególnych dokonywana jest na podstawie powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z 1983 r. oraz załączonych do niego wykazów. Tym samym, decydujące znaczenie należało przypisać czynnościom wykonywanym przez W. C.. Jak wynikało z przesłuchania wnioskodawcy, obowiązki pracownicze nadal wykonywał na terenie Huty (...). Spółka (...) zajmowała się bowiem pracami remontowymi na terenie hut (...). Ubezpieczony wykonywał czynności ślusarza – spawacza i spawacza w dziale produkcji ołowiu, wydziale elektrolizy i oczyszczalni elektrolitów, a zatem na wydziałach produkcyjnych hut (...).

Po doliczeniu do uwzględnionego przez organ rentowy stażu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego 12 lat, 5 miesięcy i 13 dni okresu zatrudnienia w spółce (...) od dnia 01 stycznia 1997 r. do 31 grudnia 1998 r. wynoszącego pełne 2 lata oraz okresu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na budowie zagranicznej w dniach od 19 września 1988 r. do 15 sierpnia 1990 r. i od 10 września 1990 r. do 31 grudnia 1990 r., Sąd uznał, że W. C. legitymuje się ponad 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach. Wskazane okresy podlegały zaliczeniu, ponieważ jak wynikało z dowodów z zeznań świadków i przesłuchania W. C., a także dowodów w postaci dokumentów zawartych w aktach osobowych i ubezpieczeniowych, wnioskodawca świadczył we wskazanych pracach na stanowiskach spawacza i ślusarza – spawacza. Ubezpieczony wykonywał zatem prace określone w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 07 lutego 1983 r., których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Prace te określone zostały w dziale XIV, poz. 12 – prace przy spawaniu. W okresie zatrudnienia w spółce (...) odwołujący się wykonywał zaś prace wskazane w wykazie A stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia, dział XIV, poz. 25 polegające na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz wykonywaniu prac budowlano – montażowych i budowlano – remontowych na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Były to prace na oddziałach produkcyjnych hut (...). W G. i L.. Część z wykonywanych wówczas przez niego prac była pracami spawalniczymi, co tym bardziej nie zmieniało ustalenia Sądu, iż były to prace w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w punkcie I wyroku zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 19 maja 2015 r., znak (...) w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 29 marca 2015 r. (...) Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Jak wynika z akt ubezpieczeniowych wnioskodawcy, wniosek o przyznanie prawa do emerytury został złożony w dniu 12 marca 2015 r. Natomiast z art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej wynika, że prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

W punkcie II wyroku Sąd ustalił, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Rozstrzygnięcie to wymaga przytoczenia treści przepisu art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, że jeżeli Zakład – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności. Z kolei zaś zgodnie z treścią art. 118 pkt 1a ustawy emerytalnej, w przypadku ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego – organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni, przy czym za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się dzień wpływu do Zakładu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W rozpoznawanej sprawie okoliczności niezbędne do przyznania wnioskodawcy prawa do żądanego świadczenia zostały wyjaśnione na etapie postępowania sądowego. Dopiero bowiem analiza zeznań świadków, wyjaśnień

wnioskodawcy oraz dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych pozwoliła na dokonanie oceny, iż wnioskodawcy przysługuje prawo do wcześniejszej emerytury.

Sumując, Sąd uznał, że wydając decyzję w dniu 19 maja 2015 r. organ rentowy w postępowaniu administracyjnym nie naruszył przepisów i zasad tego postępowania. Tym samym, Zakład Ubezpieczeń nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.